LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ REGIONINĖS ARCHITEKTŲ TARYBOS IŠVADA

2019 m. gruodžio 12 d.
Klaipėda

Posėdžio pirmininkas – Edmundas Andrijauskas.

Posėdžio sekretorė – Liuda Bartkienė.

Klaipėdos regioninės architektūros tarybos (toliau –Taryba) nariai dalyvavę teikiant pasiūlymus, išvadas ir rekomendacijas: Almantas Mureika, Mindaugas Stepanas, Edmundas Andrijauskas, Petras Džervus, Laima Šliogerienė, Ramunė Staševičiūtė, Margarita Ramanauskienė, Vytautas Grykšas, Saulius Danius, Rolandas Rakevičius, Laimonas Bogušas, Romualdas Gailius

Nuo projekto svarstymo nusišalino Tarybos narys Almantas Mureika

Paaiškinimus Tarybos posėdyje davė: architektas Saulius Plungė

Prašymą pateikusieji: UAB „A405“ architektas Saulius Plungė

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

Lietuvos architektų rūmai (toliau –Rūmai) gavo UAB „A405“ architekto Sauliaus Plungės 2019-10-30 prašymą dėl *„Daugiabučio gyvenamo namo S.Daukanto g. 34 , Klaipėdoje, statybos projekto“* projektinių pasiūlymų **įvertinimo .**

Prie prašymo pridėti šie dokumentai:
1. Projektiniai pasiūlymai *„Daugiabučio gyvenamo namo S.Daukanto g. 34 , Klaipėdoje, statybos projektas “ - byla 1418-01-PP.*

II. KLAUSIMŲ NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Projekto vadovas architektas Saulius Plungė pristatė *„Daugiabučio gyvenamo namo S.Daukanto g. 34, Klaipėdoje statybos projekto“* projektinius pasiūlymus. Pastato projektas ruošiamas, remiantis 2000-11-30 patvirtintu detaliuoju planu, kuriame nustatyti reglamentai - trys aukštai; užstatymo tankis 0,5; intensyvumas 2,0. 1998-12-03 šiam sklypui buvo patvirtintas detalusis planas su analogiškais apribojimais, išskyrus įvažiavimą į sklypą. Sklype numatoma šalinti tris egles, už kurias bus kompensuojama nustatyta tvarka. Sklype atlikti archeologiniai tyrimai ir rastos tarpukaryje stovėjusio pastato pamatų liekanos.

Pastatas formuojamas iš dviejų šiek tiek perstumtų tūrių su tarpine jungtimi, kurioje įrengiama laiptinė ir kiauras perėjimas pirmame aukšte. Kampinio tūrio pirmasis aukštas įtrauktas, o viršutiniai planuojami konsolėje. Šių aukštų užstatymo linija, anot autoriaus, sutampa su dominuojančiu S.Daukanto ir K.Donelaičio gatvių užstatymu. Pastatas trijų aukštų su mansarda.

Pastate planuojami šeši butai, komercinės patalpos ir rūsys sandėliukams. Stogai šlaitiniai, kraigo altitudė 14.90 m. Pastato aukštis atitinka aplinkinių pastatų aukščių vidurkį. Apdailai naudojamas raudonų plytų mūras su besikeičiančio mūrijimo raštu. Stogas – pilkai dažyta skarda. Gatvių sankryžą pabrėžia konsolė su ištisiniu įstiklinimu.

Tarybos nariai klausė, kodėl pasirinkta tokia komplikuota šlaitinė stogų sistema. Atsakyta, kad tai padiktavo mansardiniams aukštams keliami reikalavimai. Į klausimą, ar gali būti neypatingas pastatas su liftu, atsakyta, kad liftas nėra potencialiai pavojingas įrenginys. Ekspertai domėjosi, kodėl tokiam namui su didžiuliais butais numatytas minimalus parkavimo vietų skaičius ir iš esmės nesuformuota komfortiška kiemo erdvė. Atsakyta, kad planuota tiek, kiek reikalauja reglamentai, be to, bus galima parkuoti ir gatvėje.

Miesto vyriausiasis architektas A.Mureika pastebėjo, kad po atlikto projekto viešinimo pasiūlyme atsirado žymių pakeitimų, todėl viešinimą derėtų pakartoti. Architektas taip pat atkreipė dėmesį, kad mansardinio aukšto išraiška neatitinka jo įvaizdžio, tikslinosi, ar projekte neperžengta užstatymo zona, ar ne per mažas atstumas nuo sklypo ribos. Vyr. architektas taip pat suabejojo, ar kieme yra tinkami įrenginių, apželdinimo, automobilių privažiavimo sprendiniai.

III. TARYBOS ARGUMENTAI

Uždaroje posėdžio dalyje Taryba vertino pateiktą pasiūlymą, remdamasi architektūros kokybės kriterijais.

Urbanistinio integralumo požiūriu ekspertai pasigedo architektūriškai kokybiškesnio, labiau motyvuoto ir aiškiai išreikšto, į sankryžą orientuoto kampinio tūrio sprendimo. Sankryžą jau formuojančių pastatų vizualizacijos ar maketai nebuvo pateikti. Tai kelia abejones dėl santykio su jais. Pastato plotis padidintas kiemo sąskaita ir tai peržengia detaliajame plane užstatyti leidžiamą teritoriją. Dėl šios priežasties vidinis kiemas susiaurėja iki 5 m pločio juostos, kuri nebeformuoja pakankamos kiemo erdvės, kas yra būdinga kampiniams pastatams. Buvo pažymėta, kad toks sprendimas griauna Klaipėdos miesto istorinės dalies, vadinamos Naujamiesčiu (KVR kodas 22012) urbanistinę struktūrą ir yra nepriimtinas nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimo požiūriu.

Vientisos architektūrinės idėjos ir išraiškos estetiškumo požiūriu Tarybos narių nuomone pastatas stokoja išbaigtos fasadų kompozicijos, yra eklektiškas, stogų sprendinys perdėm komplikuotas.

Ekspertų nuomone, pastatas yra per didelis šiam sklypui, todėl nekuria kokybiškos aplinkos ir neatitinka darnaus vystymosi principo. Per maži atstumai nuo sklypo ribų, kiemo erdvės praradimas, neužtikrinti atstumai automobilių statymui ir manevravimui kuria nekomfortišką pastato aplinką.

Tarybos nariai dėl detalizuotos medžiagos ir skaičiavimų stokos negalėjo tiksliai įvertinti, ar projektuojamas pastatas neperžengia nustatytos užstatyti leidžiamos teritorijos ribos, ar sklypo įrenginių, parkavimo vietų bei mansardinio aukšto planavimas atitinka reikalavimus. Susipažinę su pateikta medžiaga, ekspertai abejojo, ar minėti klausimai yra išspręsti tinkamai. Tokią nuomonę Tarybos nariams suformavo ir medžiagos, pateiktos prieš posėdį bei jo metu, neatitikimai, nesuderinti brėžiniai (pvz. dviviečio garažo - teritorijos tvarkymo plane nėra parodytas išvažiavimas į K.Donelaičio g.).

IV. IŠVADOS. REKOMENDACIJOS

Įvertinusi *„Daugiabučio gyvenamo namo S.Daukanto g. 34, Klaipėdoje statybos projekto“* projektinį pasiūlymą, Taryba teikia išvadą. Projektinis pasiūlymas urbanistinio integralumo, atitikties darnaus vystymosi principui, kuriamos aplinkos kokybės, nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimo ir vientisos architektūrinės idėjos sukūrimo požiūriu negali būti vertinamas teigiamai be projekto koregavimo.

Nėra aiškus ir reikalauja papildomos tikslinančios medžiagos projektinio pasiūlymo atitikimas detaliojo plano reglamentams bei teisės aktuose nustatytiems reikalavimams.

Per didelis pastato tūris/užstatymas, neleidžiantis suformuoti adekvačios kiemo erdvės, menkina pastato architektūrinę kokybę bei jo urbanistinį integralumą aplinkos kontekste.

REKOMENDACIJOS

1. Siūlome koreguoti pastato užstatymo plotą ir kontūrą taip, kad būtų suformuotas pilnavertis kiemas su būtinais kiemo įrenginiais, reikalingu apželdinimu bei normatyviniu automobilių stovėjimo bei manevravimo zonų įrengimu.
2. Siekiant pagrįsti pastato urbanistinį integralumą, siūlome detaliau įvertinti aplinkinių, ypač sankryžą formuojančių pastatų kontekstą. Maketo su aplinkiniais pastatais ir sankryžos užstatymu šiuo požiūriu būtų itin pageidautinas.
3. Rekomenduojame peržiūrėti maksimaliai padidintą mansardinį aukštą ir su tuo susijusį komplikuotą stogų sprendimą, siekti artimesnio mansardiniam aukštui įvaizdžio.
4. Įvertinus esamų sankryžos pastatų kampinių tūrių akcentavimo sprendimus, siūloma peržiūrėti pateiktą konsolinio tūrio išraišką, siekiant vientisesnės idėjos ir kontekstualumo.
5. Siūlome patikslinti bei skaičiavimais pagrįsti projektinio pasiūlymo atitikimą detaliajam planui ir normatyviniams teisės aktams:
   - pastato kategoriją, kai numatomas liftas (patikslinti pagal „Registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių sąrašą-klasifikatorių“);
   - atstumus nuo sklypo ribos priklausomai nuo pastato aukščio (jeigu nederinama su kaimyninio sklypo savininkais);
   - sąlygas sumažintiems priešgaisriniams atstumams (ugniasienės, gretimų pastatų ugniaatsparumo laipsnis);
   - automobilių statymo ir manevravimo zonų dydžius – siūlomam parkavimo būdui kieme pravažiavimas per siauras;
   - kiemo įrenginių, vaikų žaidimo aikštelių bei šiukšlių konteinerių išdėstymas turi tenkinti reikalavimus dėl atstumų ir insoliacijos (pateiktame sklypo plane šiukšlių konteineriai nepažymėti);
   - detaliajame plane užstatyti leidžiama teritorija projektiniame pasiūlyme galimai yra peržengta pietų kryptimi – tai turi būti patikslinta, esant reikalui, koreguojamas detalusis planas;
   - detaliajame plane nenumatytas įvažiavimas iš K.Donelaičio gatvės. Pasiūlyme pirmame aukšte numatomas garažas, reikia koreguoti sklypo planą ir detalųjį planą.

Posėdžio pirmininkas Edmundas Andrijauskas

Posėdžio sekretorė Liuda Bartkienė